

Kommunfullmäktige

§ 159

Förslag Ekerö kommuns driftbudget 2024 med ekonomisk plan för 2025–2026 och investeringsbudget 2024 med plan 2025–2028 (KS23/15)

Beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att den kommunala utdebiteringen år 2024 är 19,22 en förändring med 0,27 jämfört dagens 18,95.
2. Kommunfullmäktige beslutar att driftbudget för år 2024 fastställs i enligt vad som framgår av ärendet.
  - Budgeterat årets resultat för år 2024 är negativt -70 352 tkr och efter disponering av RUR är det budgeterade balanskravsresultatet noll (0).
  - Det finansiella målet för 2024 års driftsredovisning är en balanserad ekonomi utan underskott i balanskravsresultatet.
  - Verksamhetens nettokostnader år 2024 budgeteras till 2 086 362 tkr och fördelas per budgettitel enligt vad som framgår i ärendet
3. Kommunfullmäktige ger nämnderna i uppdrag att i enlighet med KFS 01:1 senast i december 2023 besluta om 2024 års verksamhetsplan med budget och resursfördelning inom den av kommunfullmäktige beslutade nettobudgetramen.
4. Kommunfullmäktige antar den ekonomiska planen för driftbudget år 2025-2026. Med nuvarande ekonomiska förutsättningar behövs ytterligare åtgärder avseende intäktsförstärkning och kostnadsreducering vilket blir föremål för nästa års budgetprocess.
5. Kommunfullmäktige beslutar att investeringsbudget år 2024 med plan för perioden 2025-2028 fastställs enligt total investeringsutgift och fördelat per nämnd som framgår i ärendet.
  - Investeringsbudgeten uppgår för år 2024 till 584 400 tkr.
  - Investeringsbudget för kommande år i planeringsperioden uppgår till 610 900 tkr år 2025, till 436 490 tkr år 2026 samt för 2027-2028 till 479 350 tkr respektive 298 650 tkr.
6. Kommunfullmäktige noterar att när en enskilt definierad lokalinvestering omfattar mer än 1 år så kommer vid beslut om investeringsbudget för år 2024 även intecknas kommande års investeringsram. Undantag är investeringsmedel för förstudie och/eller projektering i investeringsprojekt som kan avbrytas. Tidigare års beslut om investeringsprojekt som är i genomförandeskede, men inte avslutat 2023, ianspråktar redan del av investeringsram enligt förslag eller i ärendet 2024 om ombudgetering från 2023.
7. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen är bemyndigad år 2024 att besluta om omdisponering av investeringsbudget mellan olika investeringsprojekt över

Kommunfullmäktige

förvaltningsgränserna.

8. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen bemyndigas att genomföra erforderlig upplåning under år 2024.

—

Reservationer

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare från Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutspunkterna 1 - 6 till förmån för sina egna budgetförslag.

Samtliga ledamöter från Öpartiet reserverar sig mot beslutspunkt 1 till förmån för Öpartiets budgetförslag, som man redogjort för under den allmänpolitiska debatten, §153.

Deltar ej i beslut

Samtliga ledamöter från Öpartiet deltar inte i besluten för beslutspunkterna 2 - 8.

—

Särskilt yttrande

Öpartiet inkommer skriftligt med sitt budgetförslag för 2024.

Yrkanden

Hanna Svensson (S) yrkar bifall till liggande budgetförslag.

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare från Moderaterna och Sverigedemokraterna yrkar avslag till beslutspunkterna 1 - 6 till förmån för sina egna budgetförslag

Samtliga ledamöter och tjänstgörande ersättare från Moderaterna och Sverigedemokraterna yrkar bifall till beslutspunkterna 7 - 8.

Beslutsgång

Ordföranden (M) konstaterar att det finns ett bifallsyrkande för liggande budgetförslag, avslagsyrkanden för beslutspunkterna 1 - 6 från Moderaterna till förmån för eget budgetförslag, avslagsyrkanden för beslutspunkterna 1 - 6 från Sverigedemokraterna till förmån för eget budgetförslag, avslagsyrkande för beslutspunkt 1 från Öpartiet till förmån för eget budgetförslag, samt bifallsyrkanden för beslutspunkterna 7 - 8 från Moderaterna och Sverigedemokraterna.

Ordföranden ställer beslutspunkterna under omröstning och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt liggande budgetförslag. Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutspunkterna 1 - 6 till förmån för sina respektive egna budgetförslag, men ställer sig bakom beslutspunkterna 7 - 8 i liggande budgetförslag. Öpartiet reserverar sig mot beslutspunkt 1 till förmån för eget budgetförslag och deltar inte i beslut för beslutspunkterna 2 - 8 för liggande förslag.

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Redan förra året förändrades hastigt de ekonomiska förutsättningarna drastiskt med start i Rysslands krig mot Ukraina. Men vid den tidpunkten gjordes av flertalet bedömningen att ekonomin både globalt, nationellt och då även för offentlig sektor skulle förbättras redan till år 2024. Utvecklingen har visat något helt annat. Den höga inflationen och dess inverkan på ekonomin har avgörande betydelse. Förutsättningarna för en balanserad budget 2024 är än mer utmanande än vad som var fallet förra året vid framtagande av innevarande års budget.

Mittenstyrets ledning presenterar ett förslag till budget för 2024 som innehåller både oundgängliga resursförstärkningar för att möta en högre kostnadsnivå och ökade resurser för att öka takten i genomförande för Ekerös utveckling. Men även med kostnadsreduceringar i form av effektiviseringar och med förändringar i ambitionsnivå i den kommunala verksamheten. 71,8 mnkr av tidigare års positiva resultat kommer att bidra till att finansiera budget 2024, det är kopplat till den för året exceptionellt höga pensionskostnaden förorsakat inflation. Även med dessa åtgärder finns det fortfarande för år 2024 ett underskott i ekonomin. Den kommunala skattesatsen kommer därför att höjas med 0,27 till 19,22 för att nå en ekonomi i balans i budget 2024.

Förslag till Ekerö kommuns budget 2024 med nettobudgetramar per nämnd samt ekonomisk plan för 2025–2026 och har under en intensiv kort period tagits fram av Mittenstyrets ledning i nära dialog med t f kommundirektör, förvaltningschefer och ekonomichef. Undertecknad har fått i uppdrag att sammanställa och återge Mittenstyrets förslag till budget i ärendet tillhörande handling, PM, samt detta tjänsteutlåtande.

Beslutsunderlag

- §154 KS Förslag Ekerö kommuns driftbudget 2024 med ekonomisk plan för 2025–2026 och investeringsbudget 2024 med plan 2025–2028
- §186 KSau Förslag Ekerö kommuns driftbudget 2024 med ekonomisk plan för 2025–2026 och investeringsbudget 2024 med plan 2025–2028
- Tjänsteutlåtande Förslag Ekerö kommuns driftbudget 2024 med ekonomisk plan för 2025-2026 och investeringsbudget 2024 med plan 2025-2028
- Förslag Ekerö kommun budget 2024 med ekonomisk plan 2025-2026
- Revisorernas budgettaskande 2024 signerat
- Förslag budget 2024 för revisorernas verksamhet
- Protokoll MBL 2023-10-19 §11 Ekerö budget med yrkanden
- Ekerömoderaternas förslag till budget 2024
- SD_Budget 2024_inkl tabeller
- Öpartiets tilläggsbudget 2024

Kommunfullmäktige

Expedieras till

Revisorerna
Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Byggnadsnämnden
Miljönämnden
Överförmyndaren
Kommundirektör
Ekonomichef

Paragrafen är justerad.

Särskilt yttrande i kommunfullmäktige den 20 november i ärendet- förslag Ekerö kommuns driftbudget 2024 med ekonomisk plan för 2025-2026 och investeringsbudget 2024 med plan 2025-2028

På kommunfullmäktiges möte den 12 juni beslöts en revidering av KFS 01:3 Bestämmelser för budget och budgetuppföljning. I ärendet lade vi följande yttrande, eftersom vi hade dåliga erfarenheter inför budgetprocessen för 2023.

”Det är av yttersta vikt att en budgetprocess är inkluderande, transparent och tillgänglig för alla politiska partier. Det finns oro hos oss över att oppositionspartier kan få svårt att lägga en egen budget i och med denna nya process. Det är av yttersta vikt att politisk ledning visar ökad transparens och involverar oppositionen i processen.

Transparens är nyckeln till en sund och demokratisk budgetprocess. Genom att erbjuda tillräcklig information och underlag kan politiska partier få en tydlig bild av de föreslagna förändringarna och deras konsekvenser. Detta gör det möjligt för oppositionen att göra sina egna prioriteringar och ge konstruktiv input till budgetarbetet.

Att bjuda in oppositionspartier att delta aktivt i budgetprocessen är avgörande. Det ger dem möjlighet att bidra med sina perspektiv, idéer och förslag. Genom att inkludera olika politiska åsikter kan en mer balanserad och representativ budget skapas, vilket gynnar hela samhället.

Det är också viktigt att politisk ledning skapar en atmosfär av öppenhet och dialog. Genom att främja en kultur där olika åsikter respekteras och beaktas kan man bygga förtroende och samarbete över partigränserna. Detta kommer i sin tur att gynna kvaliteten och legitimiteten hos den slutliga budgeten.

I en demokratisk process är det avgörande att oppositionspartier har möjlighet att utöva sin demokratiska rättighet att lägga fram sina egna budgetförslag.

Genom att säkerställa tillgången till relevant information, transparens och delaktighet kan vi främja en inkluderande och ansvarsfull budgetprocess som gynnar alla medborgare och det politiska systemets trovärdighet.”

Vi kan idag konstatera att det inte fungerat enligt vårt särskilda yttrande.

Vi har fått två sittningar på vardera en timme för genomgång. Ett skriftligt underlag fick vi först en vecka innan ärendet skulle beslutas i Kommunstyrelsens arbetsutskott. Vilket innebär att vi inte fått de förutsättningar som behövts.

Vi går in i en period av ekonomisk kris både 2024, 2025 och 2026. Ett underskott på 132,520 mkr 2024, (genom att använda oss av de tidigare årens överskott i den s.k. resultatutjämningsreserven minimerar vi budgetunderskottet med 71,8 miljoner 2024, samt höjning av det kommunala uttaget, skatten och besparingar, som gör ett nollresultat). År 2025 och 2026 ligger underskottet på 60 till 85mkr.

Öpartiet ställer sig bakom det inlägg som Sveriges lärare, Sveriges skolledare och kommunal har gjort inför budget 2024 samt deras gemensamma yrkanden.

Vi kommer ställa oss bakom vissa besparingar i nu lagt förslag av Mittenstyret. Men vi kommer även lägga förslag på ökade intäkter för att så långt det är möjligt minimera besparingskraven i kommunens kärnverksamheter skola, vård och omsorg. I budget för 2024 ska barn- och utbildningsförvaltningen spara 11 miljoner och socialnämndsförvaltningen 8140.mkr

Politikens största uppgift som vi ser det, är att värna kommunens välfärd, skola, vård och omsorg. Därför ska det återigen påpekas att det var ett stort fel av f.d. Ekeröalliansens partier M, C, KD med stöd av L och SD att sänka skatten 2021.

Politik är att våga och vilja! Vi vill i första hand behålla och på sikt förbättra inom kommunens välfärdsområden Skola, Vård och omsorg.

För att kunna göra detta i det krisläge vi befinner oss i, inser vi precis som Mittenstyret att skatteuttaget ska höjas. Vi anser att det ska återställs i sin helhet innan skattesänkningen (2021) d.v.s.30 öre. Det innebär en intäkt på 29. 800 miljoner, som minimerar underskottet. Vi inser och anser också att skatteuttaget tillfälligt under en begränsad tid behöver höjas med ytterligare 1,3 öre, vilket ger en skattesats på 19.36. Detta för att minimera neddragningar inom kommunens kärnverksamheter skola, vård och omsorg som är väntade år 2025 och 2026.

Vi som politiker måste även våga se på våra egna kostnader i den kommunala budgeten och föregå med gott exempel. Inför 2023 års budget föreslog vi vissa justeringar inom den centrala politiska organisationen genom minskning av antalet nämnder och dess arvoden. Det togs beslut att lägga ner tekniska nämnden och planutskottet, men som ersattes med inrättandet av två utskott till under kommunstyrelsen, (kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott och klimat-och hållbarhets utskott). Vi anser att dessa utskott ska ligga på KS au, eftersom utskotten ligger under KS och det är så gott som samma politiker som sitter i kommunstyrelsen som innehar dessa platser. Först är ärenden uppe för beslut i samhällsbyggnadsutskottet tillika miljö-och hållbarhetsutskottet för att sedan vandra vidare till KS au och avslutas i KS, därmed tas samtliga beslut i tre utskott av kommunstyrelsens representanter, och är därmed onödiga kostnader i form av arvoden för kommunens skattebetalare som vi ser det. Vi avser även att ta bort de extra 3 kommunalråden. Det har också nämnts från KSO att man fryst arvodena för i år och dragit bort julborden för nämnderna, detta anser vi ska vara gällande även för år 2025 och 2026.

Vi måste se till att hela vår kommun får leva och utvecklas utifrån sina behov och möjligheter och inte lägga ner förskolor, skolor. Närhetsprincipen måste även inkludera dem som är bosatta i kommunens landsbygdområden.

Jag väljer att avsluta med följande ord att vi är ett oppositionsparti som tittar åt både höger och vänster. Efter att ha läst Moderaternas budgetförslag gläds vi över

att se att Moderaterna nu plockat upp en del av Öpartiets visioner i sitt förslag. Frågan vi måste ställa oss är. Har Moderaterna genomgått en metamorfos.

Vi yrkar bifall till Öpartiets tilläggsbudget.

Vi anser att samtliga investeringar som inte startats ska pausas tillfälligt, för att minimera upplåningen i en svår ekonomisk period och därmed deltar vi inte i beslut för investeringsbudgeten 2024-2028. Vi deltar inte heller i beslut för inriktningsbudgeten med plan för 2025- 2026.

Ärenden i övrigt att gå upp i på KF 20 november 2023.

Ärende 11. Avfallstaxan 2024

Av ärendet framgår att kommunerna även kommer ansvara för insamling av förpackningsavfall. Det har ju även tagits beslut i KS Shbu om att inrätta med en annan typ av sopinsamling, i fyrfacksbehållare, där 2 sådana per villahushåll ska införskaffas, samt nya sopbilar som klarar av att tömma dessa kärl. Det kommer medföra stora utgifter för kommunen, vilket är lika med oss skattebetalare i investeringar.

Fråga kommer detta innebära en högre avfallstaxa framöver?

**Ärende 12. Avfallsföreskrifter 2024.
Ok?**

Ärende 13. VA- taxa2024 för Ekerö kommun.

Vi känner oss väldigt tveksamma till denna höjning då det nästintill är en fördubbling av avgiften sedan förra årets höjning på 12 %. Av Moderaternas reservation framkommer uppgifter på att det förutom det som berör själva VA skulle vara avgifter för att höja ett aktieägartillskott. Allt sammantaget gör att vi yrkar bifall till förslaget om återremiss.

Ärende 14. Taxa för miljönämndens prövning och tillsyn inom miljöbalken.

OK

Ärende 15. Taxa vid tillfällig och terminsvis upplåtelse av kommunal lokal och idrottsanläggning – KFS 30:2

Hur ska vi ställa oss till detta?

I våra budgetdiskussioner beslöt vi att vi inte ska försvara ett bevarande av nuvarande avgifter för badhuset, eftersom det är M,C,KD med stöd av SD som beslöt att badhuset skulle byggas. Vi varnade för ökade kostnader.

Ärende 16. Allmänpolitisk debatt om Ekerö kommuns drift- och investeringsbudget år 2023 med ekonomisk plan 2024-2025.

Mitt anförandeförslag.

Ärende 17. Förslag Ekerö kommuns driftbudget 2024 med ekonomisk plan för 2025-2026 och investeringsbudget 2024 med plan 2025-2028.

Kommunstyrelsen

Har ett övergripande ansvar för styrning och ledning, övergripande ekonomiskt ansvar samt personalansvar. Kommunstyrelsen har vidare ett strategiskt ansvar för kommunens långsiktiga utveckling i och med sitt samordnande och beredande ansvar.

I tidigare budget för 2022 och 2023 såg vi med oro på Ekeröalliansens skattesänkning med 30 öre. Detta innebär minskade skatteintäkter på motsvarande 27 mkr 2022, 28 mkr 2023, totalt 55 mkr. Detta också samtidigt som det byggts ett badhus där driftbudgeten för badhuset redan i inledningen visar på ett budgetunderskott på lite över 14 mkr, slutnotan hittills blev 34 miljoner mer totalkostnaden blev 264 miljoner. I Ekeröalliansens budgetförslag sedan valet 2018 och numera mittenstyret läggs förslag på effektiviseringar i samtliga nämnder, en benämning som i själva verket ska benämnas besparingar i verksamheten, alternativt höjningar av avgifter i olika former. Till skillnad mot mittenstyret vill vi i stället återta tidigare skattesats på **19,25**. Vi känner oss också tvungna till att tillfälligt öka uttaget ytterligare med **11,3 öre**, vilket gör ett kommunalt uttag på totalt **19,36**. Detta för att minimera neddragningar inom kommunens kärnverksamhetsområden skola, vård och omsorg som är väntade år 2025 och 2026.

Öpartiet föreslår att de politiska kostnaderna enligt KFS för Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott och Klimat- och hållbarhetsutskott utgår och läggs under Kommunstyrelsens arbetsutskott, för att skapa en effektivare organisation och därmed ge möjlighet till att stärka upp kommunens kärnverksamheter inom skola vård och omsorg. Vi föreslår även att de 3 inrättade kommunalrådsposterna ska avslutas. Borttagande av julbord och smörgåsar vid utskott och nämndsammanträden. Senareläggning av nämndsammanträden för att minimera ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Allt sammantaget genererar detta 16.061mkr i förstärkningar i budgetram.
Årets resultat

0

Hållbarhet och Demokrati och vitalisering

För att kunna arbeta mer visionärt och framtidsinriktat anser vi att mer fokus ska läggas på att samordna arbetet med hållbarhet och dialog över alla kommunens verksamheter och ansvarsområden.

Ungdomars medborgarinflytande

Det är hög tid och dags för att låta de ungas röst göra sig hörda i politiken. Öpartiet vill införa en mer reell demokrati. Kommunmedborgarnas röster både unga som äldre måste få utrymme att kunna påverka politiken mellan valen i Ekerö kommun.

Vi kan kostatera att tanken med inrättandet av Idélabbet inte har genererat till ökad demokrati och inflytande för kommunens invånare, allra helst kommunens

ungdomar, som det var tänkt från början. Trots alla möten och evenemang tillsammans med oss alla.

Kommunen måste därför vidga medborgarinflytandet på annat sätt. Ett sätt är att införa öppna nämndsammanträden och införa möjligheten att lägga medborgarförslag direkt till Kommunfullmäktige, införandet av Speakapp är ett annat. m.m. Detta ökar en sund dialog mellan kommuninnevånarna och politiken vilket gör ett gott samhälle där människor kan engagera sig och ges möjlighet till reellt inflytande.

I och med vårt förslag att förflyttningen av samhällsbyggnadsutskottet och miljö- och hållbarhetsutskottet till KS au skapas en effektivare organisation. Syftet är att KS au och kommunstyrelsen ska ha helhetsansvaret och större rådighet i det långsiktiga samhällsbygget. Vi vill att det ska arbetas utifrån Vision – Dialog – Förankring – Genomförande, där kommunikation får en hög prioritet. Målet är att kommunen ska utvecklas i alla delar och tillsammans med lokalsamhället.

Vi ser också ett behov av att det görs kostnadsberäkningar både utifrån kommunal och privat drift där så är möjligt inför beslut om extern entreprenad, för att på så vis kunna ta ställning till vilket alternativ som skulle gynna skattekollektivet.

I Ekeröalliansens tidigare förslag till budget framgick en redovisning av lokalbeståndet i den s.k. lokalbanken. Inom regelverket för internsystem sammanställs hyresobjekt utan någon betalande hyresgäst, vilket gör att det under budgetperioden ska fastställa en strategisk avvecklingsplan för de objekt som där det saknas en intern hyresgäst och där objekten inte bedöms tjäna de kommunala kärnverksamheterna. Dessa objekt är Kulturhuset, Adelsö Uppgården, Skå skola (f.d. auktionshus), Stranden och Sundby kvarn. Dessa är objekt som vi i Öpartiet anser att vi som kommun ska ha ett fortsatt ansvar för med hänvisning till dess historia.

På punkten 1. Vi yrkar att den kommunala utdebiteringen år 2024 är 1936.

Vi deltar inte i beslut för punkterna 2, 4-7 till förmån för vårt egna budgetförslag.

KS. Samhällsbyggnadsutskott.

Vi som politiker måste även våga se på våra egna kostnader i den kommunala budgeten och föregå med gott exempel. Inför 2023 års budget föreslog vi vissa justeringar inom den centrala politiska organisationen genom minskning av antalet nämnder och dess arvoden. Det togs beslut att lägga ner tekniska nämnden och planutskottet, men som ersattes med inrättandet av två utskott till under kommunstyrelsen, (kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott och klimat- och hållbarhets utskott). Vi anser att dessa utskott ska ligga på KS au, eftersom utskotten ligger under KS och det är så gott som samma politiker som sitter i kommunstyrelsen som innehar dessa platser. Först är ärenden uppe för beslut i samhällsbyggnadsutskottet tillika miljö- och hållbarhetsutskottet för att sedan vandra vidare till KS au och avslutas i KS, därmed tas samtliga beslut i tre

utskott av kommunstyrelsens representanter, och är därmed onödiga kostnader i form av arvoden för kommunens skattebetalare som vi ser det.

Genom våra förslag till ökade intäkter så som, att föreslå högre kommunal debitering, samt genom att vi politiker medverkar till att dra ner på våra kostnader, samt drar ned på utskott och kommunalråd, gör att vi kan stärka budgetramen med 400tkr, för att möjliggöra samma frekvens av snöröjning som vi har idag. Vi anser att vi inte kan spara in på trygghet och säkerhet för kommunens invånare vintertid.

I första hand yrkar vi att budgetramen utökas med 1.311tkr i enlighet med vårt budgetförslag.

I andra hand yrkar vi att KS samhällsbyggnadsutskott utgår och övergår till KS au.

Byggnadsnämnden

Vi yrkar bifall till besparingsförslaget på 350 tkr.

KS. Klimat- och hållbarhetsutskott.

Vi som politiker måste även våga se på våra egna kostnader i den kommunala budgeten och föregå med gott exempel. Inför 2023 års budget föreslog vi vissa justeringar inom den centrala politiska organisationen genom minskning av antalet nämnder och dess arvoden. Det togs beslut att lägga ner tekniska nämnden och planutskottet, men som ersattes med inrättandet av två utskott till under kommunstyrelsen, (kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott och klimat-och hållbarhets utskott). Vi anser att dessa utskott ska ligga på KS au, eftersom utskotten ligger under KS och det är så gott som samma politiker som sitter i kommunstyrelsen som innehar dessa platser. Först är ärenden uppe för beslut i samhällsbyggnadsutskottet tillika miljö-och hållbarhetsutskottet för att sedan vandra vidare till KS au och avslutas i KS, därmed tas samtliga beslut i tre utskott av kommunstyrelsens representanter, och är därmed onödiga kostnader i form av arvoden för kommunens skattebetalare som vi ser det.

Vi yrkar att KS klimat- och hållbarhetsutskott utgår och övergår till KS au

Miljönämnden

OK.

Barn- och utbildningsnämnden

Ekerö kommun ska vara en bra kommun att växa upp i. Vi ska ha en modern skola och vara en av landets bästa skolkommuner, inte bara när det gäller grundskolan utan även se till att våra elever klarar sig på gymnasienivå. För att bli det måste vi ha små barngrupper och fler behöriga och inspirerande lärare. Alla elever i Ekerö ska få stöd att få de kunskaper som hen behöver för att nå sina drömmar.

Lärartätheten och andelen behöriga lärare är viktiga faktorer för elevernas möjligheter att tillgodogöra sig kunskap. Därför behöver vi fler behöriga lärare. Öpartiets mål är att Ekerö kommun ska kunna mäta sig med övriga kommuner i länet. Vi behöver ändamålsenliga och väl underhållna lokaler. Alla barn ska känna sig trygga och välkomna i sin skola. Högre löner och karriärmöjligheter för lärare är viktigt för att vi ska kunna konkurrera med övriga skolor i länet.

Det viktigaste för en kommun med god livskvalitet är att hela kommunen ges långsiktiga förutsättningar att utvecklas. Tätort och landsbygd är beroende av varandra för att skapa ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart samhälle. En förutsättning för att vilja och kunna leva och bo i landsbygden är att det finns förskolor och skolor i närområdet. För att vi som kommun ska kunna erbjuda elever och föräldrar möjlighet till valfrihet och att följa närhetsprincip som nämns i skollagen, krävs en långsiktig satsning på landsbygds-skolor och förskolor.

För att elever och föräldrar ska våga välja Munsö skola behövs det en ordentlig satsning för att visa att detta är en långsiktig satsning. Vi vill därför återta det utvecklingsarbete som pågått tillsammans med Unesco från år 2005 fram till 2016, med stöd av pengar från Likvärdig skola. En projektledare anställs för att åter påbörja och driva ett utvecklingsarbete om hur Munsö skola och förskola samt Adelsö förskola kan använda sig av sin unika miljö, som tidigare världsarvsskola och utveckla den profilen med syfte att stärka kvaliteten i skolan och öka attraktionskraften i skolan. Detta ska göras i samverkan med föräldrar, skolpersonal, samt föreningsliv och näringsliv i närområdet.

Vi som parti kan inte förstå hur Mittenstyret ger i uppdrag till förvaltningschef att dra in en så stor summa pengar, utan att veta vilka konsekvenser det får för verksamheterna. Det är vi politiker som har ansvaret och ska därmed också veta vilka konsekvenser som detta ger innan beslut ska tas, inte på nämnden i december då nämndbudgeten ska tas inom givna ramar. Då är det för sent att kunna påverka.

Genom våra förslag till ökade intäkter så som, att föreslå högre kommunal debitering, samt genom att vi politiker medverkar till att dra ner på våra kostnader, samt drar ned på utskott och kommunalråd, gör att vi kan stärka budgetramen med 5.900mkr och därmed lägga dessa pengar på uppräknig av peng 1-16 år. Vi måste vilja satsa på förskola och skola.

Valfrihet och närhetsprincipen måste få gälla alla oavsett om man bor i tätort eller landsbygd!

Vi yrkar bifall till en utökning av budgetram med 5. 900 mkr, för uppräknig av peng 1-16 år.

Kultur- och fritidsnämnden

Öpartiet vill att kommunen tar väl vara på sina världsarv och kulturskatter och utveckla dem. Kulturens övärld är också av stort intresse för externa besökare vilket kräver marknadsföring och rikhaltig information. Det finns ett behov av turistinformation, både som ett stationärt informationscentrum i tätorten och med informationstavlor på en mängd platser. Kulturen ska självklart genomsyra all verksamhet i kulturens övärld. Kultur har en dokumenterad stärkande, läkande och fördjupande inverkan på oss människor.

Kulturskola med individuell undervisning.

Barn och unga är vår framtid. Genom att både satsa på ett större programutbud av professionella kulturutövare för barn och unga och det pedagogiska arbetet kulturskola och skola, skapar vi en inspirerande uppväxtmiljö för alla, ger en meningsfull fritid och förebygger sociala problem på sikt. Det måste finnas alternativ i förhållande till idrottsutövning.

Genom våra förslag till ökade intäkter så som, att föreslå högre kommunal debitering, samt genom att vi politiker medverkar till att dra ner på våra kostnader, samt dra ner på utskott och 3 kommunalråd, gör att vi kan stärka budgetramen med 710 tkr och därmed avstå från att dra ned på kulturskolans verksamhet och inte heller öka dess avgifter.

Vi Ställer oss därmed inte bakom mittenstyrets förslag och yrkar bifall till en utökning av budgetram med 710 tkr.

Socialnämnden

Ekerö kommun ska vara en bra och välkomnande kommun för alla. Ingen ska behöva oroa sig för att inte få den hjälp och den omsorg hen behöver. De äldre på Ekerö blir fler och fler. Många är friska men åtskilliga behöver stöd från kommunen. De flesta äldre vill bo kvar i sin invanda miljö. Kommunen måste därför kunna erbjuda en hemtjänst med hög kvalitet och flexibilitet.

Vi anser att stödet inte bara ska handla om att ge de äldre stöd för att kunna bo kvar hemma så länge som möjligt.

Det ska finnas en valfrihet som gör att man även som äldre eller omsorgstagare kan känna sig trygg. Ekerö måste kunna erbjuda många olika boendeformer och många olika former av stöd. Många äldre önskar komma till ett mindre boende gärna med gemensamhetslokaler, som ger möjlighet till socialt umgänge. Behovet av boendalternativ dit den äldre kan flytta när vederbörande fortfarande är relativt frisk och pigg behöver tillgodoses även i kommunens landsbygd, oavsett fas i livet. Det tidigare Färingsöhemmet vore lämpligt för denna typ av boende., samt att möjlighet till generationsboende ges. Det är därför av stor vikt att en enkät görs hos 70 åringar och uppåt över hur de vill bo och att det utreds möjligheter till äldreboende i kommunens olika delar av kommunen. Kan Värmdö kommun bygga äldreboende för de gamla på Ljusterö bör Ekerö kommun klara av detsamma.

I årets budgetförslag från Mittenstyret görs besparingar på totalt 8.140mkr.

De föreslår att en avgift ska tas ut för förbrukningsartiklar inom vård och omsorgsboende, en högre hyressättning för de som bor i kommunens LSS bostäder, utökningar ger en intäkt på 550tkr. Därutöver föreslås ett uppdrag på effektiviseringar/åtgärder för verkställighet till förvaltningschef på motsvarande 7.590mkr. Vi som parti kan inte förstå hur Mittenstyret ger i uppdrag till förvaltningschef att dra in en så stor summa pengar, utan att veta vilka konsekvenser det får för verksamheterna. Det är vi politiker som har ansvaret och ska därmed också veta vilka konsekvenser som detta ger innan beslut ska tas, inte

på nämnden i december då nämndbudgeten ska tas inom givna ramar. Då är det för sent att kunna påverka.

Vi har därför återtagit hela summan som en intäkt genom våra förslag till ökade intäkter så som, att föreslå högre kommunal debitering, samt genom att vi politiker medverkar till att dra ner på våra kostnader, samt dra ner på utskott och 3 kommunalråd, begär kostnader för delegering inom LSS verksamheter, gör att vi kan stärka budgetramen med 8.140mkr och därmed avstå från Mittenstyrets förslag.

Vi yrkar avslag på Mittenstyrets budgetförslag och bifall till vårt förslag till utökad budgetram på 8.140mkr.